

Oponentský posudek

Autor diplomové práce: **Kristýna Šedá**

Název diplomové práce: **Konstitutivní zápisy svěřenských fondů a zveřejňování statutů jako opatření proti praní špinavých peněz**

Autor posudku: **Mgr. Mgr. Jan Petrov, LL.M., Ph.D.**

1. **Výběr tématu, komparativní přístup, práce s literaturou.** Autorka si zvolila důležité, aktuální a náročné téma. Přitom prokázala schopnost pracovat se zahraniční odbornou literaturou i identifikovat prakticky relevantní otázky. Kladem je také komplexní přístup k tématu: autorka se zabývá trusty (svěřenskými fondy) nejen z hlediska práva civilního, ale i z hledisek práva veřejného (též daňového) a evropského. Informace, které autorka přináší jsou zajímavé, nové (resp. nikoli již stokrát popsané) a relevantní mj. pro diskuzi o novele ObčZ (povinná registrace svěřenských fondů do rejstříku s konstitutivními účinky).
2. **Struktura práce:** Rozvržení kapitol považuji v základu za vhodně zvolené. Lze ale vytknout, že autorka věnovala nadměrný prostor (i nadměrnou část svého času a sil) historickému tématu (srov. bod 5. níže). Tyto zdroje by bylo vhodnější uplatnit při bližším vysvětlení otázek, které přímo souvisí s (1) konstitutivními zápisy svěřenských fondů; (2) zveřejňováním jejich statutů; nebo (3) možností použít trusty jako nástroj při praní špinavých peněz. Dále lze vytknout, že kapitoly 4. a 7. mají pouhou jednu stranu, ač zejména kapitola 4. vyžaduje podstatně podrobnější zpracování (srov. bod 9. níže).
3. **Kvalita zpracování: stylistika:** Autorka obecně píše neobratně, často způsobem, který by nebyl v právní praxi přijatelný. Na některých místech se dopouští stylistických pochybení mimořádné intenzity. Nemá smysl je zde vypočítávat (seznam by vydal nejméně na jednu stranu); některé z nich jsem vyznačil přímo v textu diplomové práce.
4. **Kvalita zpracování: struktura jednotlivých odstavců:** Na řadě míst autorka opomíjí téma zpracovat strukturovaným způsobem. V některých případech není zřejmé, k jakému tématu se vztahuje který odstavec a k jakému závěru autorka směřuje; spíše vzniká jakýsi „slovní salát“, v němž se volně promíchávají různá (byť třeba samostatně zajímavá) tvrzení.
5. **Kapitola 1: Svěřenský fond:** Jen menší pozornost je věnována povaze svěřenského fondu, převážný rozsah této kapitoly se týká historie. Přitom pro téma práce je podstatné jen pochopení, že trust je v common law založen na rozlišení mezi vlastnictvím v common law a vlastnictvím v equity.
6. **Kapitola 2: Trust a transplantace do kontinentálních právních řádů** představuje, dle mého názoru, zajímavý a stručný komparativní rozbor, nakolik se svou povahou liší (a musí lišit) trust dle *common law*, na straně jedné, a trust-like instituty transplantované do kontinentálních právních řádů, na straně druhé.

7. **Kapitola 3: Mezinárodní a komunitární právo.** Po slabém úvodu se autorka zabývá Haagskou úmluvou o trustech (a velmi zajímavě) zakládáním trustů v Itálii s využitím této úmluvy. Lze ovšem podotknout, že:
- (1) se na některých místech nedostatečně zdůrazňuje, že Haagská úmluva je institutem mezinárodního práva soukromého. V Itálii patrně nelze založit trust dle Haagské úmluvy, ale jen dle konkrétního zahraničního právního řádu, přičemž dle italské doktríny (a jen doktríny?) postačí tento jediný zahraniční prvek k uznání trustu (jinak založeného italskými občany, s italským správcem a italskými beneficiary).
 - (2) je v textu poněkud utopeno zdůvodnění, proč je Haagská úmluva z hlediska zakládání trustů v Itálii podstatná.
 - (3) autorka na jednom místě zmiňuje, ale pro své další úvahy opomíjí, že italský přístup k Haagské úmluvě [zmíněné pod bodem (1) výše] není jediný možný. Lze si představit, že i pokud by ČR ratifikovala Haagskou úmluvu, nemusela by ji uplatňovat na trusty, jejichž jediný zahraniční prvek by spočíval ve volbě zahraniční úpravy, kterou by se trust spravoval.
 - (4) Jen se letmo zmiňuje § 73 ZMPS, aniž by se analyzovalo to zásadní: může český občan založit trust dle zahraničního právního řádu, který bude spravován českou osobou a bude mít české beneficiary, a bude tento trust dle § 73 ZMPS uznán českým právem?
8. Autorka v této kapitole 3 rozebírá směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2015/849 (dále jen „**Směrnice**“). Jedná se o důležité a aktuální téma související s transparentností trustů (svěřenských fondů) i s otázkou, nakolik je důvodný požadavek novely ObčZ, aby se svěřenské fondy konstitutivně registrovaly v jejich rejstříku.
9. **Kapitola 4: Obavy ze zneužívání trustů** by mohla být mimořádně zajímavá a poskytnout vhled do způsobů, kterými legalizují výnosy z trestné činnosti a používají za tímto účelem jednotlivé právní instituty. Vzhledem k tématu práce by čtenář předpokládal širší a hlubší zpracování. Žel, „kapitola“ má pouhou jednu stranu a nezakládá se na pečlivém zpracování i zahraničních zdrojů, ale především na jediné přednášce Vlastimila Pihery.
10. **Kapitola 5: Registrace ve vybraných právních řádech.** Autorka zde přehledným způsobem zpracovala informace o vybraných 5 zahraničních jurisdikcích.
11. **Kapitola 6: Právní úprava v České republice.** Autorka zde dobře shrnuje aktuální českou úpravu. Kvalitně rozebírá daňové aspekty i jednotlivé možné přístupy k registraci či evidenci svěřenských fondů. Přesvědčivě zdůvodňuje, že Směrnice nevyžaduje registraci svěřenských fondů s konstitutivními účinky, a zmiňuje (avšak nerozpracovává) podstatnou otázku registrace zahraničních fondů. Naopak nižší kvalitu má část „*Ostatní opatření proti praní špinavých peněz*“.
12. **Kapitola 7: Svěřenský fond jako právnická osoba** o rozsahu pouhé jedné strany, působí jako nevhodný přívažek. Vhodnější by bylo zde uvedenou myšlenku (ač svěřenský fond není právnickou osobou, zákon ve vztahu k nim upravuje či bude upravovat některá pravidla, která jsou pro právnické osoby příznačné: např. vznik konstitutivním zápisem do rejstříku) připojit k některé z dřívějších kapitol.
13. **Shrnutí.** Vzhledem k popsané nevyrovnanosti práce je její hodnocení obtížné. Vyšší váhu bych přikládal kvalitní práci se zdroji, schopnosti identifikovat podstatné otáz-

ky (které by však mohly být v některých případech analyzovány hlouběji) i komplexnímu přístupu k tématu (nejen z pohledu civilního práva, ale i práva veřejného a evropského). Navíc je třeba hodnocení přizpůsobit skutečnosti, že si autorka zvolila náročné (a přitom vysoce prakticky relevantní) téma: vyžaduje kvalitní komparaci i jisté zkušenosti s daným institutem, které v ČR chybí. Naproti tomu, nedostatky formálního/stylistického rázu sice představují podstatné, ne ale rozhodující kritérium.

14. Závěr. Práci **doporučuji k obhajobě.** Při dobrém výkonu u obhajoby ji **navrhuji hodnotit stupněm C.**

Jan Petrov
6. červen 2016